

Plenum

Torsdag 4.6.2026 kl. 16.01

2.2. Muntlig fråga om tillgången till vård (Harry Harkimo liik)

Muntligt spørsmål MFT 95/2026 rd

Muntlig frågestund

Förste vice talman Paula Risikko: Ledamot Harkimo.

Debatt

16.29 **Harry Harkimo liik:** Kiitos, arvoisa puhemies! Yksi kysymys tähän, ennen kuin kysyn oman kysymykseni: Sanoitte, että erikoissairaanhoidon pääsee nopeammin tänä päivänä. Miten se on mahdollista, koska kun sinnehän ei pääse muuten kuin terveyskeskusten ja muiden läheteillä, niin miten sinne voi päästä — onko teillä joku ohituskaista siihen, miten terveyskeskukseen mennään? [Eduskunnasta: Hyvä kysymys!] Minä en voi ymmärtää tätä.

Mutta kysymykseni kuuluu siihen, että nyt kuitenkin meillä on neljä aluetta — Etelä-Karjala, Kymenlaakso, Satakunta ja Pohjois-Savo — jotka ovat tehneet isot tappiot. He eivät saa yhtään lisärahaa valtiolta ensi vuonna, ja kun kuitenkin tulee viiden prosentin palkankorotukset sekä tulee inflaatiot, niin millä tavalla tämä hoitopääsy nopeutuu, koska ainoa tapa, millä he voivat säästää, on irtisanoa henkilökuntaa? Voitteko selittää minulle, ministeri Rydman, millä tavalla tämä hoitopääsy nopeutuu?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: No niin, ja ministeri Rydman.

16.30 **Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin toden totta asia on niin, että erikoissairaanhoidon puolella hoitajonot ovat lyhentyneet aivan merkittävästikin tämän hallituksen aikana. [Krista Kiuru: Ja joka toinen odottaa sinne pääsyä!] Eli siis toisin sanoen on näin, että silloin kun on se kaikista vakavin sairaus, kaikista vaativimmat hoidot, niin nykyisin pääsee nopeammin hoitoon kuin aiemmin.

Mutta samalla pitää paikkansa, että perusterveydenhuollon puolella on otettu jonkin verran takapakkia, ja juuri tätä ongelmaa pyrimme ratkaisemaan paremmalla hoidon jatkuvuudella. Ei suinkaan ole niin, että hyvinvointialueiden ainut säästämisen vaihtoehto olisi se, että irtisanoetaan henkilökuntaa, mutta paremmalla hoidon jatkuvuudella, jota pyrimme tukemaan myöskin tällä omalääkärimallin erityisrahoituksella, jota hyvinvointialueille suunnataan, [Suna Kymäläinen: Teillä on varattu siihen 40 miljoonaa, minkä Etelä-Karjala säästi!] pystytään tekemään hoitoketjuja tehokkaammiksi ja hoidon jatkuvuus paremmaksi, mikä myöskin silloin, kun se aidosti toimii, johtaa siihen, että pitkällä tähtäimellä sairastavuuden kustannukset alenevat ja ihmisellä on paremmat paranemisennusteet.

Punkt i protokollet PR 61/2026 rd

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen.

16.31 **Minna Reijonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, arvoisat ministerit! Meille kaikille terveys on tärkeää. Terveys ja hyvinvoinnin laitos julkaisi tällä viikolla hoitopääsemisestä tuoreet tilastot, joissa näkee positiivisen kehityksen alle 23-vuotiaiden pääsyssä erikoissairaanhoidon mielenterveyspalveluihin. Kun tilannetta nuorten mielenterveyspalveluiden kohdalla tilastoista tarkastelee parin viime vuoden ajalta, on positiivinen eli myönteinen kehityssuunta vieläkin selkeämpi. Koska kertaus on opintojen äiti — koska kertaus on opintojen äiti — voisitteko, arvon sosiaali- ja terveysministeri Rydman, pitää meille kaikille pienen kertauskurssin siitä, mitä toimia on tehty ja mitä ollaan vielä tekemässä nuorten mielenterveyspalveluiden odotusajan lyhentämiseksi entisestään?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ministeri Rydman.

16.32 **Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin on syytä ottaa tämä tausta, että kun katsomme nuorempia ikäluokkia, niin mielenterveyden ongelmat ovat yksiä suurimpia haasteita, sekä täällä kotimaassa että länsimaissa laajemminkin. Tämä on sellainen valitettava yhteiskunnallinen ilmiö, joka edellyttää myöskin aika määrätietoisia toimenpiteitä. Se edellyttää niitä myös meiltä siitä huolimatta, että Suomessa joudumme kamppailemaan merkittävän vaikean taloudellisen tilanteen kanssa. Näin juuri tämä hallitus on toiminut. Edelliset hallitukset eivät lukuisista puheistaan huolimatta saaneet lasten ja nuorten terapiatakuuta säädettyä. Tämä hallitus sen sai. [Krista Kiuru: Ette tekään säädä sitä erikoissairaanhoidon!] Niiden, jotka tämän piirissä ovat, terapiatakuun mukaan tulee saada 28 vuorokauden sisällä ensimmäinen kohtaaminen tämän terapian osalta, ja niiden alustavien tietojen perusteella, mitä olemme hyvinvointialueilta saaneet, tässä on onnistuttu suhteellisen hyvin. Sen tiedon pohjalta, mitä saamme hyvinvointialueilta kerättyä, [Puhemies koputtaa] pyrimme kehittämään tätä mallia entistä tehokkaampaan ja tuloksellisempaan suuntaan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Sitten edustaja Laiho.

16.33 **Mia Laiho kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun puhutaan hoitopääsystä, niin on muistettava se, että kiireellisissä, päivystyksellisissä asioissa pääsee saman vuorokauden aikana. Mutta nyt täällä on puhuttu kiireettömästä hoidosta: 83 prosenttia pääsee kahdessa viikossa. Se on varsin hyvä luku, mutta se ei ole tietenkään riittävä, ja tämä luku on sama kuin Marinin hallituksen aikana, siis vuonna 23, kun alkoi tämä hallituskausi, niin että ei se siihen verrattuna ole laskenut, mutta toki tämän hallituskauden aikana jonkin verran.

Terapiatakuu on erinomainen asia. Se, miksi nuoret eivät sitten hakeudu hoitoon, on tietenkin huolestuttava asia. Yksi asia on tietenkin omalääkärimalli, joka auttaisi myös nuoria. Sitä hallitus vie eteenpäin, ja on hienoa kuulla, että se edelleen edistyy.

Toinen asia, mitä itse olen miettinyt sekä nuorten että ikääntyneiden osalta, on tämä takaisinsoittojärjestelmä ja erilaiset portinvartijajärjestelmät, jotka estävät ihmisten pääsyä lääkärin vastaanotolle. Kysyisinkin, ministeri Rydman: oletteko suunnittelemassa joitain lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, jotta päästäisiin [Puhemies koputtaa] epätarkoituksenmukaisesta hoidon tarpeen arviosta?

Punkt i protokollet PR 61/2026 rd

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ministeri Rydman.

16.35 **Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tilanne on luonnollisestikin se, että tämän hallituksen aika alkaa käydä vähiin. Meillä on vaalit ensi vuoden puolella, ja viimeiset kiireelliset lakiesitykset pitää antaa eduskunnalle suhteellisen tiiviissä aikataulussa. Enää mitään mahdottomia, isoja uudistuksia emme tämän hallituskauden puitteissa suunniteltujen ja lainsäädäntöohjelmassa jo olevien hankkeiden lisäksi pysty tänne tuomaan.

Tietysti on tilanne myöskin niin, että teillä siellä sosiaali- ja terveysvaliokunnassa, missä, edustaja Laiho, olette varapuheenjohtajana, on käsitykseni mukaan aika kova työtilanne. Paljon on lakiesityksiä, ja toivon, että suoriudutte kaikesta siitä urakasta, mikä teillä on, mahdollisimman tehokkaasti ja että eduskunta toimii sen mukaan kuin mitä eduskunnan työjärjestys sanoo ja pystytte asiat käsittelemään tehokkaasti. Toki sitten, jos näyttää siltä, että asioita jää jumiin, joudumme tietysti entisestäänkin katsomaan, mitä enää ehdimme eduskunnalle realistisessa aikamäärässä antaa, mikä on tietysti hirvittävä sääli.

Frågan slutbehandlad.